

Lag om ändring i studiestödslagen (1973: 349);

utfärdad den 24 april 1980.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om studiestödslagen (1973: 349)²

dels att 4 kap. 26, 38 och 39 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 7, 10 och 11 §§, 4 kap. 17, 19, 21, 23 och 24 §§, 5 kap. 4 §, 6 kap. 2 och 6 §§, 7 kap. 4, 18 och 20 §§, 8 kap. 4, 20, 56, 60 och 66 §§, 9 kap. 2 § samt punkt 6 i övergångsbestämmelserna skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 9 kap. 2 a §, av nedan angivna lydelse.

3 kap.

7 §³ Inackorderingstillägg utgår med 315 kronor i månaden till studerande som behöver inackordering. Tillägget omfattar dessutom rätt till fria hemresor enligt de närmare bestämmelser som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

10 §⁴ Inkomstprövat tillägg utgår med högst 155 kronor i månaden. Närmare bestämmelser om inkomstprövat tillägg meddelas av regeringen.

11 §⁵ Behovsprövat tillägg utgår med högst 215 kronor i månaden. Närmare bestämmelser om behovsprövat tillägg meddelas av regeringen.

4 kap.

17 §⁶ Utöver vad som följer av 16 § minskas det belopp som enligt 13 § första stycket och 14 § utgår till heltidsstuderande för varje hel, sammanhängande tidsperiod om 15 dagar med en fyrtiofemtedel av den del av den studerandes förmögenhet som överstiger sex gånger basbeloppet.

19 §⁷ För deltidsstuderande minskas det belopp som utgår för ett kalenderhalvår enligt 13 § första stycket och 14 § för varje hel, sammanhängande

¹ Prop. 1979/80:100 (bil. 12 p. F 3, F 4 och F 5), SfU 12, rskr 199.

² Lagen omtryckt 1975:359.

Senaste lydelse av
4 kap. 26 § 1975:1186

4 kap. 39 § 1976:174.

³ Senaste lydelse 1979:206.

⁴ Senaste lydelse 1979:206.

⁵ Senaste lydelse 1979:206.

⁶ Senaste lydelse 1979:206. Ändringen innebär bl. a. att andra och tredje styckena upphävs.

⁷ Senaste lydelse 1977:146. Ändringen innebär bl. a. att tredje och fjärde styckena upphävs.

de tidsperiod om 30 dagar med en niondel av den del av den studerandes inkomst under kalenderhalvåret som överstiger 140 procent av basbeloppet.

Utöver vad som följer av första stycket minskas det belopp som enligt 13 § första stycket och 14 § utgår till deltidsstuderande för varje hel sammanhängande tidsperiod om 30 dagar med två fyrtiofemtedelar av den del av den studerandes förmögenhet som överstiger sex gånger basbeloppet.

21 §⁸ Som den studerandes inkomst under kalenderhalvåret enligt 16 och 19 §§ räknas den inkomst som han kan antagas komma att åtnjuta under kalenderhalvåret. Värdet av naturaförmåner fastställs av regeringen. Doktorandstipendium, statskommunalt bostadsbidrag, allmänt barnbidrag och annat studiestöd enligt denna lag än timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag räknas icke som inkomst.

Med förmögenhet förstås i 17 och 19 §§ skattepliktig förmögenhet enligt lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt.

23 § Vid beräkning enligt 13 och 14 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller vid ingången av den tidsperiod för vilken studiemedlen är avsedda.

Vid beräkning enligt 16, 17 och 19 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller en månad före ingången av det kalenderhalvår för vilket studiemedlen är avsedda.

24 §⁹ I studiemedel ingår studiebidrag. Barntillägg utgår dock endast i form av återbetalningspliktiga studiemedel.

För varje hel, sammanhängande tidsperiod om 15 dagar för heltidssuderande och om 30 dagar för deltidssuderande utgör studiebidraget 121 kronor. Om studiemedlen för denna tidsperiod enligt 10, 13, 16, 17, 19 och 21–23 §§ utgår med lägre belopp än 7,78 procent av basbeloppet utgör studiebidraget dock endast så stor del av 121 kronor som svarar mot förhållandet mellan det belopp som utgår och 7,78 procent av basbeloppet.

Utgående studiemedel utgör i första hand studiebidrag. Återstoden utgör återbetalningspliktiga studiemedel.

5 kap.

4 §¹⁰ Timstudiestöd utgör 33 kronor för studietimme enligt 3 § första stycket 1 och för timme enligt 3 § första stycket 2.

6 kap.

2 §¹¹ Dagstudiestöd utgår i form av inkomstbidrag och internatbidrag.

Dagstudiestöd utgår inte till studerande som uppenbart inte är i ekonomiskt behov av stödet.

Inkomstbidrag kan endast utgå till studerande som är arbetstagare.

⁸ Senaste lydelse 1976: 445. Ändringen innebär bl. a. att andra stycket upphävs.

⁹ Senaste lydelse 1976: 174.

¹⁰ Senaste lydelse 1979: 206.

¹¹ Senaste lydelse 1976: 174.

- 6 §¹² Inkomstbidrag utgör 198 kronor för varje dygn.
Internatbidrag utgör 165 kronor för varje dygn.

7 kap.

- 4 § Särskilt vuxenstudiestöd utgår i form av vuxenstudiebidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning.

Särskilt vuxenstudiestöd utgår inte till studerande som uppenbart inte är i ekonomiskt behov av stödet.

- 18 § Bestämmelserna i 4 kap. 37, 41 och 43 §§ skall tillämpas på särskilt vuxenstudiestöd.

Bestämmelse i detta kapitel om studerande som är gift skall tillämpas endast om äktenskapet ingåtts senast under kalenderhalvåret närmast före det för vilket särskilt vuxenstudiestöd skall utgå.

Bestämmelse i detta kapitel som gäller studerande som är gift, tillämpas också på den som utan att vara gift lever tillsammans med annan person, med vilken han tidigare varit gift eller med vilken han gemensamt har eller har haft barn.

- 20 § Beviljas studerande särskilt vuxenstudiestöd för sådan tid för vilken den studerande redan har uppburit studiemedel enligt 4 kap. gäller bestämmelserna i andra-fjärde styckena.

Det belopp som den studerande uppburit i studiemedel avräknas från de belopp som den studerande beviljas för nämnda tid. Avräkningen sker från de belopp som beviljats i vuxenstudiebidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning i nu nämnd ordning.

Avräknat belopp skall jämföras med vuxenstudiebidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning i den omfattning som avräkningen avser motsvarande studiestödsform.

Belopp som ej kan avräknas skall återkrävas. Därvid tillämpas 9 kap. 2 § fjärde stycket.

8 kap.

- 4 § Återbetalningstiden enligt 3 § förlänges, om

1. med stöd av 44-47 §§ föreskrivits att slutlig avgift ej skall utgå eller skall nedsättas till lägre belopp än som avses i 42 § första stycket,
2. den återbetalningsskyldige för visst år ej erlägger avgift eller del av avgift och debiteringen av avgiften på grund därav förfaller helt eller delvis enligt 66 §.

Förlängningen omfattar det antal år som fordras för debitering av ny avgift i stället för den avgift eller del av avgift som avses i första stycket.

För sådan avgift, som enligt andra stycket skulle belöpa på år efter det under vilket den återbetalningsskyldige fyller 65 år, bortfaller återbetalningsskyldigheten.

20 §¹³ Återbetalningsbeloppet utgör vid utgången av avgiftsår summan av följande två tal, nämligen

SFS 1980: 282

1. produkten av

a) återbetalningsbeloppet vid utgången av närmast föregående år, minskat med dels summan av de preliminära och kvarstående avgifter som under året debiterats den återbetalningsskyldige, dels belopp som den återbetalningsskyldige under året återbetalt frivilligt jämte sådan förhöjning som avses i 57 §, dels belopp i fråga om vilket återbetalningsskyldighet har bortfallit enligt 4 § sista stycket, dels belopp i fråga om vilket beslut om befrielse enligt 60 § meddelats under året, dels belopp i fråga om vilket beslut om återkrav enligt 9 kap. 2 § meddelats under året, och

b) regleringstalet för året,

2. produkten av

a) de återbetalningspliktiga studiemedel som den återbetalningsskyldige uppburit under året och

b) ett jämkat regleringstal.

Vid fastställande av återbetalningsbeloppet enligt denna paragraf äger bestämmelserna i 16 § andra och tredje styckena, 17 och 18 §§ samt 19 § andra stycket motsvarande tillämpning.

56 §¹⁴ Återbetalning enligt 53 § andra stycket 1 under ett avgiftsår skall avse återbetalningsbeloppet vid närmast föregående års utgång

1. minskat med dels belopp som debiterats den återbetalningsskyldige till betalning av preliminära och kvarstående avgifter under året, dels belopp som den återbetalningsskyldige under året återbetalt frivilligt jämte förhöjning som avses i 57 §, dels belopp i fråga om vilket återbetalningsskyldighet har bortfallit enligt 4 § sista stycket, dels belopp i fråga om vilket beslut om befrielse enligt 60 § meddelats under året, dels belopp i fråga om vilket beslut om återkrav enligt 9 kap. 2 § meddelats under året,

2. ökat med dels avgift eller del av avgift som den återbetalningsskyldige erlagt under tidigare avgiftsår och som han under året återfått enligt 74 § första eller andra stycket eller enligt 75 §, dels avgift eller del av avgift i fråga om vilken beslut om debitering under året förfallit enligt 66 §.

3. ökat med produkten av det belopp varmed återbetalningspliktiga studiemedel utgått under året och ett jämkat regleringstal.

Från beloppet enligt första stycket avdrages det belopp som motsvarar förhöjning enligt 57 §.

Vid beräkning enligt första stycket äger följande bestämmelser motsvarande tillämpning, nämligen i fråga om

1. första stycket 1, bestämmelserna i 19 § andra stycket,

2. första stycket 2, bestämmelserna i 21 § och 49 § andra stycket,

3. första stycket 3, bestämmelserna i 16 § andra stycket, 17 § och 55 § sista stycket.

60 §¹⁵ Är den återbetalningsskyldiges betalningsförmåga på grund av sjukdom eller annan jämförlig orsak varaktigt nedsatt, får han befrias från kvarstående återbetalningsskyldighet.

¹³ Senaste lydelse 1975: 1186.

¹⁴ Senaste lydelse 1975: 1186.

¹⁵ Senaste lydelse 1979: 206.

Den, som under ett eller flera avgiftsår har uppburit eller uppbär vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller motsvarande och på grund av vården av handikappat barn inte kan förvärvsarbeta, får befrias från återbetalningsskyldighet såvitt avser ett belopp som motsvarar det eller de årsbelopp som hänför sig till samma avgiftsår.

Föreligger eljest synnerliga skäl får den återbetalningsskyldige även i annat fall befrias från kvarstående återbetalningsskyldighet eller del därav.

Befrielse från del av återbetalningsskyldigheten kan dessutom medges i fråga om återbetalningspliktiga studiemedel som den återbetalningsskyldige uppburit för kommunal eller statlig vuxenutbildning eller för sådan annan gymnasial utbildning eller utbildning vid folkhögskola som den återbetalningsskyldige gått igenom vid vuxen ålder (befrielsegrundande utbildning). Som villkor för sådan befrielse gäller att

1. den återbetalningsskyldige under minst fyra terminer studerat vid läroanstalt eller utbildningslinje som omfattas av förordnande enligt 4 kap. 1 § och för denna tid uppburit återbetalningspliktiga studiemedel,

2. den befrielsegrundande utbildningen avser studier som den återbetalningsskyldige behövt för att kunna vinna tillträde till den läroanstalt eller utbildningslinje som avses under 1,

3. den återbetalningsskyldige varit yrkesverksam på heltid under minst fyra år, innan han uppburit studiemedel för studier vid läroanstalt eller utbildningslinje som avses under 1,

4. det med hänsyn till den återbetalningspliktiges ekonomiska förhållanden är skäligt att han befrias från del av återbetalningsskyldigheten.

Med yrkesverksamhet enligt fjärde stycket jämställs vård av egna barn, vård av föräldrar och annan liknande verksamhet. Befrielse får beviljas den återbetalningsskyldige även om han ej är eller varit underhållsskyldig gentemot annan.

Befrielse enligt fjärde stycket får avse högst 1 900 kronor för varje årskurs enligt läroplanen för den befrielsegrundande utbildning som den återbetalningsskyldige gått igenom. Befrielsen får sammanlagt avse högst 5 700 kronor. Befrielsen får ej överstiga hälften av det belopp som den återbetalningsskyldige sammanlagt uppburit för den befrielsegrundande utbildningen.

66 §¹⁶ Beslut om debitering av preliminär avgift eller kvarstående avgift förfaller, i den mån avgiften ej erlagts före utgången av november månad tredje året efter avgiftsåret.

Första stycket gäller inte preliminär avgift eller kvarstående avgift för avgiftsår efter det år under vilket den återbetalningsskyldige fyller 62 år eller för de tre sista avgiftsåren före det år under vilket han avlidit.

9 kap.

2 §¹⁷ Har någon uppburit studiestöd obehörigen eller med för högt belopp och har han insett eller bort inse detta, kan vad för mycket utgått genast återkrävas.

¹⁶ Ändringen innebär bl. a. att tredje stycket upphävs.

¹⁷ Senaste lydelse 1979: 442.

Avbryter någon sina studier skall första stycket tillämpas beträffande uppburet studiestöd som avser tiden efter avbrottet. Beror avbrottet på sjukdom skall studiestöd som den studerande uppburit enligt 3 kap. 13–19 §§, 4 kap. 28–35 §§ eller 7 kap. 17 § och de bestämmelser som anges där ej återkrävas. Detsamma gäller vid sådan ledighet som avses i 7 kap. 17 a §.

Avser återkrav enligt första eller andra stycket studiehjälp enligt 3 kap. till sådan studerande, som vid utbetalningstillfället var omyndig på grund av ålder, åvilar betalningsskyldigheten den som då var den omyndiges förmyndare.

På studiemedel enligt 4 kap. och på särskilt vuxenstudiestöd enligt 7 kap. som återkräves enligt första eller andra stycket utgår ränta från den dag när medlen uppburits efter en räntesats som vid varje tidpunkt med två procent överstiger normalräntan för lån från statens utlåningsfonder. Om särskilda skäl föreligger, kan återbetalningsskyldig befrias helt eller delvis från skyldighet att erlägga räntan.

2 a § Fordran, som har uppkommit på grund av att studiestöd har återkrävts och som utestår oreglerad, bevakas till och med det år under vilket gäldenären fyller 65 år. Därefter avskrivs fordringen.

Avlider gäldenären och svarar ej dödsbodelägare för fordringen, avskrivs fordringen om den inte kan betalas med dödsboets tillgångar eller med anlåtande av säkerhet som har ställts för fordringen.

Även eljest avskrivs fordringen om indrivningen skulle vålla mer arbete eller kostnad än som är skäligt och indrivning inte är påkallad från allmän synpunkt.

6. Bestämmelserna i 22 §, 23 § andra och tredje styckena samt 24 § studiehjälpsreglementet (1964: 402) äger fortfarande tillämpning med avseende på studielån som beviljats enligt studiehjälpsreglementet, om ej låntagaren begär sådan förändring av återbetalningsvillkoren som avses i andra stycket.

Begär låntagare förändring av återbetalningsvillkoren för studielån enligt studiehjälpsreglementet (1964: 402), skall lånet jämte ränta återbetalas som om fråga vore om återbetalningspliktiga studiemedel enligt denna lag i dess lydelse enligt lagen (1974: 483) om ändring i studiestödslagen samt punkterna 6 a–6 e.

Den, som under ett eller flera år har uppburit eller uppbär vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller motsvarande och på grund av vården av handikappat barn inte kan förvärvsarbeta, får befrias från betalningsskyldighet såvitt avser ett belopp som motsvarar summan av amortering, ränteannuitet och årsränta för samma år.

Föreligger synnerliga skäl får låntagare befrias från honom åvilande betalningsskyldighet även i annat fall än som avses i tredje stycket eller 24 § andra stycket studiehjälpsreglementet (1964: 402).

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft, såvitt avser 8 kap. 4, 20 och 56 §§ den 1 januari 1981 och i övrigt den 1 juli 1980.
2. I fråga om studiemedel som har beviljats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser. I fråga om dagstudiestöd och särskilt vuxenstudiestöd som har beviljats före ikraftträdandet gäller 6 kap. 2 § och 7 kap. 4 § i deras äldre lydelse.
3. De äldre bestämmelserna i 9 kap. 2 § gäller fortfarande i fråga om studiehjälp som har betalats ut före utgången av juni 1980.

På regeringens vägnar

JAN-ERIK WIKSTRÖM

Arvid Sanmark
(Utbildningsdepartementet)

